

Beleidsnota volkstuinen

De raad van de gemeente Aalten;
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 12 september 2023;
gelet op het bepaalde in de Gemeentewet;
Besluit:
vast te stellen de beleidsnota volkstuinen.

Inleiding

Voor u ligt de beleidsnota volkstuinen van de gemeente Aalten. In deze nota is het nieuwe beleid omtrent het gebruik van volkstuinen uitgewerkt. In deze nota is uitgewerkt wat de gewenste vorm van gebruik en uitstraling is van de volkstuinen binnen de gemeente. Dit is verwerkt in een aantal eisen die ervoor zullen zorgen dat het beleid van de gemeente inzichtelijk is voor alle betrokken partijen.

Aanleiding

In de gemeente Aalten is geen beleid vastgesteld voor de volkstuinen, zoals aangegeven in raadsmededeling 111-2018. Dit heeft ervoor gezorgd dat niet alle huurders op eenzelfde manier gebruik maken van hun volkstuin. De één onderhoudt de volkstuin keurig en zoals het hoort; de ander beheert de volkstuin zeer extensief. Daartussen zijn alle varianten denkbaar.

Doel

Het toegestane gebruik van de volkstuinen moet voor de huurders duidelijk zijn. Deze beleidsnota maakt duidelijk welk gebruik wel en niet toegestaan is op een volkstuin. Ook wordt vermeld wat te doen wanneer er afwijkingen geconstateerd worden. De beleidsnota geeft hiermee eenduidigheid aan de wijze van omgang en het gebruik op de volkstuinen.

Afbakening

Deze nota gaat over het gebruik en de uitstraling van de volkstuinen. De wijze van uitgifte, de te betalen vergoeding en andere aspecten maken geen onderdeel uit van deze nota. Ten tijde van het schrijven van deze nota wordt een wachtlijst gehanteerd voor de uitgifte van de volkstuinen. De huur is vastgesteld op € 0,25 per vierkante meter.

Leeswijzer

In deze beleidsnota worden de diverse onderdelen van de volkstuinen weergegeven. In het eerste hoofdstuk worden de volkstuinen van de gemeente Aalten beschreven. In het tweede hoofdstuk wordt de Wet- en Regelgeving die van toepassing is op de volkstuinen vermeld. Bij hoofdstuk 3 wordt de visie voor de volkstuinen beschreven. In hoofdstuk 4 zijn de voorwaarden voor het gebruik van de volkstuinen beschreven. In de uitvoeringsagenda worden de stappen behandeld die gedaan moeten worden om tot de nieuwe situatie te komen. Tot slot worden er nog aanvullende aanbevelingen gedaan die het volkstuinenbeleid kunnen ondersteunen. In de bijlagen zijn de overzichtskaarten van de volkstuinen, de bestemmingsplannen, de huurovereenkomst en de burgerwensen terug te vinden.

Volkstuinen Gemeente Aalten

In de gemeente Aalten vinden we op meerdere locaties volkstuinen in de kernen Aalten en Bredevoort, in Dinxperlo zijn geen volkstuinen aanwezig. De volkstuin locaties zijn als volgt:

Volkstuinen Aalten Haartsestraat – 7 kavels 't Slaa – 9 kavels

Boomkampstraat – 2 kavels Kleine Maote – 6 kavels Nijverheidsweg – 8 kavels

Volkstuinen Bredevoort Halve Moane – 32 kavels Frenkenweide – 9 kavels

Het totale aantal volkstuinen in eigendom van de gemeente Aalten komt daarmee op 73. Een overzicht van deze volkstuinen is terug te vinden in Bijlage 1. Het aantal volkstuinen aan de Haartsestraat is in werkelijkheid hoger, maar deze zijn niet allemaal in eigendom van de gemeente.

Huidig beleid

Jaarlijks wordt gecontroleerd door een medewerker van de gemeente Aalten of de volkstuinen nog onderhouden worden. Hierbij wordt gekeken of de volkstuin nog actief gebruikt en onderhouden wordt. Wanneer een volkstuin niet (netjes) onderhouden wordt, kan er besloten worden een brief te schrijven naar de huurder met de vraag de betreffende volkstuin volgens afspraak te onderhouden, wanneer hier niet aan voldaan wordt kan besloten worden de huurovereenkomst te beëindigen. Op deze manier wordt geprobeerd de uitstraling van de volkstuincomplexen in gemeente netjes te houden.

Als een huurder vragen of een verzoek heeft over de volkstuinen dient deze vraag schriftelijk gesteld te worden aan de gemeente.

Voor het huren van een volkstuin in de gemeente Aalten is een wachtlijst. Het verloop op deze wachtlijst is traag. Wanneer een volkstuin beschikbaar komt zijn vaak niet alle wachtenden meer geïnteresseerd in het huren van een volkstuin.

Wet- en Regelgeving

De wet- en regelgeving die van toepassing is op de volkstuinen in de gemeente Aalten is vastgelegd in twee onderdelen, dit is de huurovereenkomst en het bestemmingsplan.

Aanvullend op deze regels zijn ook aanvullende overeenkomsten gemaakt met huurders zoals het slaan van het puntstuk(waterbron), maar deze zijn niet altijd vastgelegd in de huurovereenkomst.

Voor de volkstuinen gelden twee bestemmingsplannen. Dit zijn Kern Aalten 2011 en Kern Bredevoort 2012. In beide bestemmingsplannen is het onderdeel Recreatie – Volkstuin opgenomen. In bijlage 2 is de beschrijving van de deze bestemmingen opgenomen. De beschrijving van deze bestemmingen komt in grote lijnen overeen. Maar er is bij de toegestane bebouwing een klein verschil te vinden. In Aalten is een gebouw toegestaan mits deze in dienst staat van de functieomschrijving, bij Bredevoort is dit niet het geval volgens de het bestemmingsplan. Dit betekent dat de gebouwen die geplaatst zijn op de volkstuinen in Bredevoort niet aan het bestemmingsplan voldoen, tenzij sprake is van een toegestane overgangsrechtelijke situatie. Een belangrijk verschil tussen Aalten en Bredevoort is dat in de gemeente Aalten niet alle volkstuinen de bestemming Recreatie – Volkstuin hebben. Deze hebben de bestemming Groen of Agrarisch – Dorpsgebied. Het ontbreken van de juiste bestemming zorgt ervoor dat er tot op heden andere planologische voorwaarden gelden op deze volkstuinen.

De huurovereenkomst die geldt voor de volkstuinen is te vinden in Bijlage 3. In deze huurovereenkomst worden een aantal voorwaarden gesteld aan de huur van een volkstuin. De belangrijkste voorwaarden zijn:

- artikel 1.1: Het gehuurde is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt ten behoeve van de niet commerciële teelt van voedings- en siergewassen.
- artikel 1.2: Wijzigingen van de huurovereenkomst en eventuele aanvullende bepalingen kunnen slechts schriftelijk worden overeengekomen.

Dit houdt in dat de volkstuinen uitsluitend bedoeld zijn voor de teelt van voedings- en siergewassen. Daarbij dient voor aanvullende bepalingen schriftelijk toestemming gevraagd te worden. Verder wordt er in de huurovereenkomst ingegaan dat de gebruikerssporen verwijderd worden van de volkstuinen wanneer een huurcontract beëindigd of getekend wordt, tenzij in overleg met de nieuwe huurder anders bepaald wordt.

Visie

Het bepalen van de visie van de volkstuinen in de gemeente Aalten is in samenwerking gebeurd met de medewerkers van de teams Openbare ruimte, Bedrijfsvoering en Sociaal domein. De beleidsnota behartigt dus de diverse belangen van de gemeente. Ook is er naar de belangen van de gebruikers van de volkstuinen gekeken. Hiervoor is een brief gestuurd naar alle volkstuinhuurders waarin een aantal vragen gesteld zijn waarin gevraagd wordt naar de wensen. De wensen van de gemeente en van de gebruikers hebben gezamenlijk de visie van de gemeente tot stand gebracht.

De volkstuinen in de gemeente Aalten zijn bedoeld voor het verbouwen van teelt- en siergewassen, hiermee dragen ze bij aan een groene en gezonde leefomgeving. Waarbij het gebruik van de volkstuinen voor iedereen gelijk is, en hiermee de natuurlijke uitstraling van de volkstuinen en de omgeving in stand gehouden worden.

Afbeelding 1: overzichtsfoto volkstuinen

Afbeelding 2: gewenste uitstraling volkstuin

Afbeelding 3: Volkstuinen met caravans

Afbeelding 4: Volkstuin met opslag

Voorwaarden gebruik volkstuintuinen

In dit hoofdstuk wordt aangegeven welke gebruiksvoorwaarden voortvloeien uit het volkstuintuinenbeleid. Deze voorwaarden zullen dienen als contractueel kader vanuit bestuurlijk oogpunt. Het speerpunt van de volkstuintuinen blijft: Het gehuurde is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt ten behoeve van de niet commerciële teelt van voedings- en siergewassen.

Bebouwing

Bebouwing op volkstuintuinen moet ten dienste staan van de volkstuintuin. Het plaatsen van schuur is toegestaan mits het uitwendige grondoppervlak niet meer bedraagt dan 6 m², en de grootste lengte niet meer dan 3 meter bedraagt. De hoogte hiervan mag niet meer dan 2,5 meter bedragen. Deze schuur dient als opslag voor materialen ten behoeve van het onderhoud van de volkstuintuin. Voor het aanzicht van de volkstuintuin is het wenselijk dat een schuur een aardkleur heeft. Materialen als asbest en hard plastic mogen niet gebruikt worden voor de bouw. Ook heeft deze schuur geen water of elektriciteitsaansluiting. Materialen die gebruikt worden op de volkstuintuinen dienen in de schuur opgeslagen te worden, dit geldt ook voor eventueel bouwafval of andere materialen. Verwacht wordt op deze manier een nettere uitstraling van de volkstuintuinen te creëren.

Aanvullend mogen er op een kavel bouwwerken, niet zijnde gebouwen, geplaatst worden ten dienste van de volkstuintuin. De oppervlakte hiervan mag maximaal 10% van de volkstuintuin beslaan. Een voorbeeld hiervan is een kas of kippenren, de hoogte hiervan mag niet meer dan 2,5 meter zijn.

Dieren

Het houden van kippen op de volkstuintuinen is toegestaan, mits deze aan de volgende voorwaarden voldoen. De reden hiervan is dat een ruime meerderheid van gebruikers hier een voorstander van is, dit is gebleken uit het gebruikersonderzoek.

- Het voer wordt opgeslagen in dichte bakken/containers
- Kippen lopen in een ren
- Maximaal 4 kippen per volkstuintuin
- Geen hanen

Het voer van de kippen dient opgeslagen te worden in dichte containers, zodat ongedierte hier niet bij kan komen. De kippen zitten in een ren, zodat deze niet vrij rond kunnen lopen in andermans volkstuintuin. Het maximumaantal kippen per volkstuintuin is 4, hanen zijn niet toegestaan vanwege mogelijk geluids-overlast.

Andere dieren zijn niet toegestaan op de volkstuintuinen.

Het houden van kippen wordt bij wijze van proef toegestaan op de volkstuintuinen doordat veel gebruikers het als onderdeel van de volkstuintuin zien. Deze proef wordt in 2025 geëvalueerd.

Gebruik

De volkstuinten zijn bedoeld voor de teelt van niet-commerciële voedings- en siergewassen. Ook zijn kippen in een beperkt aantal toegestaan op de volkstuint. De volkstuint dient als aanvulling op de tuinen van de gebruikers en dient als tuin gebruikt te worden. Een belangrijk onderdeel hiervan is rust en ontspanning. De volkstuinten dragen ook bij aan de sociale contacten tussen volkstuinters en is vergelijkbaar met de informele relaties tussen burens.

Niet toegestaan:

Het opslaan van bouwafval, voertuigen of grote machines. Ook is de opslag van een compost- of mesthoop op de volkstuint niet toegestaan. Het gebruik ervan wel.

Het gebruik van gif op de volkstuinten is niet toegestaan. Als het gebruik hiervan nodig blijkt te zijn in verband met een invasieve soort, zoals Japanse duizendknoop, kan hiervoor vrijstelling worden gegeven door dit schriftelijk aan te vragen bij de gemeente.

Beheer

De gemeente is verantwoordelijk voor het onderhoud van de niet verhuurde onderdelen van de volkstuinten, hierbij wordt zorggedragen voor de paden en niet verhuurde volkstuinten.

Het onderhoud aan bomen is maatwerk, als er zich problemen voordoen dient hiervoor een melding gemaakt bij de gemeente. Indien dit als groep of buurt gedaan wordt zal er naar de situatie gekeken worden en aan de hand daarvan mogelijk gehandeld worden. Dit is uitgewerkt in het groenbeleidsplan van de gemeente.

Puntstuk

Het gebruik van een puntstuk op volkstuinten is toegestaan, mits dit schriftelijk is aangevraagd bij de gemeente Aalten. Het puntstuk dat geslagen wordt dient als waterbron voor de volkstuint. Dit zorgt ervoor dat groente- en siergewassen goed kunnen groeien op deze gronden. Tot op heden werd niet bijgehouden welke volkstuinten een puntstuk hebben. Vanaf heden wordt het slaan van deze puntstukken geregistreerd zodat dit inzichtelijk is voor de gemeente. De huurder is zelf verantwoordelijk voor het slaan en onderhouden van deze puntstukken.

Het maximale aantal puntstukken per volkstuint is één.

Kavels 30 & 31 Halve Moane

Vastgesteld is dat kavels 30 en 31 niet bijdragen aan de gewenste landschappelijke uitstraling van Bredevoort. Om deze reden zijn deze kavels uit niet langer verhuurd als zijnde volkstuint. Dit is afgestemd met Bredevoorts Belang.

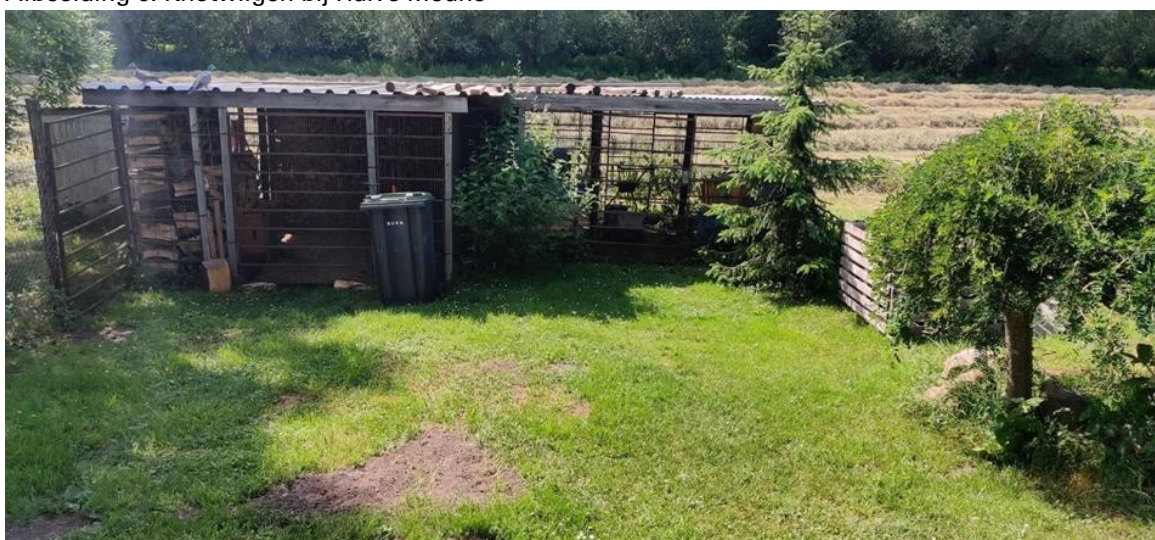
Figuur 5: Kavel 30 & 31 nabij Tramstraat

Deze volkstuintkavels worden, in het voorjaar 2024 met een bloemenmengsel gezaaid. De openheid die hierdoor gecreëerd wordt zal ervoor zorgen dat het oude historische landschap weer duidelijker zichtbaar wordt. Hierbij worden onder andere de oude knotwilgen aan de beekzijde beter zichtbaar. Deze zijn te zien in figuur 6.

De gemeente is inmiddels met de huurders van deze 2 kavels tot een akkoord gekomen over het beëindigen van de huurcontracten. Dit heeft ertoe geleid dat 1 huurder zijn volkstuint- activiteit inmiddels heeft beëindigd en met 1 huurder samen een nieuwe kavel is gevonden elders op de Halve Moane.

Afbeelding 6: Knotwilgen bij Halve Moane

Figuur 7: Volkstuin Tramstraat

Figuur 8: Volkstuin Tramstraat 2

Uitvoeringsagenda

Het nieuwe beleid wordt vertaald in een nieuwe huurovereenkomst. In de nieuwe huurovereenkomst wordt duidelijk aangegeven welke vormen van gebruik wel en niet toegestaan zijn op de volkstuinen. Wanneer de nieuwe overeenkomst vastgesteld is dienen de bestaande contracten te worden beëindigd. De oude contracten komen niet meer overeen met het vastgesteld beleid. Op deze overgang is het overgangsrecht van toepassing. Deze is van toepassing wanneer een wijziging van regelgeving plaats vindt. Een en ander betekent dat met aanpassing van bestaande contracten in redelijkheid en billijkheid dient te worden omgegaan. Voor nieuwe huurders zullen de nieuwe regels direct in werking treden. Controle en eventuele handhaving van de nieuwe regelgeving zal vanaf 2024 in werking treden.

Aanvullende aanbevelingen

Naast het volkstuinenbeleid kunnen een aantal mogelijkheden onderzocht worden die een bijdrage kunnen leveren aan de volkstuinen in de gemeente Aalten.

Stichting of vereniging

Uit oogpunt van beheer zou het voor de gemeente wenselijk zijn, dat er in Aalten of Bredevoort een vereniging is die de belangen van de volkstuinders behartigt, maar ook zorgt dat de volkstuinen netjes onderhouden worden. Mogelijk kan uit eigen initiatief vanuit de volkstuinders dit in de toekomst nog eens tot stand worden gebracht.

Updaten bestemmingsplan

Het bestemmingsplan komt niet overeen met deze beleidsnota. Ook waren er al verschillen voordat deze nota geschreven is. Nadat deze beleidsnota is vastgesteld is het noodzakelijk deze aanpassingen te actualiseren in het bestemmings- dan wel omgevingsplan. Hiermee kan verwarring voorkomen worden.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Aalten, gehouden op 31 oktober 2023

De griffier,

M.A.J.B. Fiering,

De burgemeester,

mr. A.B. Stapelkamp